

1. Milyen védelmet élveznek az emberi jogok üzleti világban történő megsértésének áldozatai? A védelem kártérítést is magában foglal?

Más tagállamokhoz hasonlóan a nemzetközi joghatóságot nagyrészt a „Brüsszel 1a. rendelet” (1215/2012/EK rendelet, a továbbiakban: a rendelet) határozza meg. Ez a felperes lakóhelyétől és/vagy állampolgárságától függetlenül lehetővé teszi kereset benyújtását – különösen akkor, ha a vállalkozás (vagy fióktelepének) bejegyzett székhelye Ausztriában van. Más joghatósági okokat a rendelet 7. cikke említ. Jelentőséggel bírhat az a hely, ahol a kárt okozó esemény bekövetkezett, vagy ahol a szerződéses kötelezettséget teljesíteni kellett volna.

2. Vonatkoznak ebben az országban különös szabályok a súlyos emberi jogi visszaélésekre? Érvényesülnek ezek a szabályok a környezeti bűnözés vagy a munkaerő súlyos kizsákmányolása tekintetében is?

A szerződésen kívüli felelősségről szóló osztrák törvény nem tartalmaz konkrét rendelkezéseket a súlyos emberi jogi visszaélésekre vonatkozóan. Ha azonban a súlyos emberi jogi visszaélés törvény által védett alanyi jog sérelmét eredményezi, az általános szerződéses felelősség jöhet szóba. Más szóval, aki szándékosan vagy gondatlanságból más életében, egészségében, szabadságában, vagyonában vagy bármely más jogában jogellenesen kárt okoz, kártérítési felelősséggel tartozik. Életben vagy testi épségben, egészségben, szabadságban, vagyonban vagy bármely más jogban okozott kár esetén nemcsak az a személy tartozik helytállási kötelezettséggel, aki a kárt közvetlenül okozta, hanem az is, aki nem tette meg a szükséges és észszerű intézkedéseket annak megakadályozására, hogy harmadik személyt kár érjen, ha az adott személy hozta létre a veszélyforrást (*Verkehrssicherungspflicht*). Büntetőjogi szempontból az emberi jogok súlyos sérelme is általánosan büntetendő cselekménynek minősül.

3. Emberi jogi jogsértés áldozata vagyok az Európai Uniót kívül, egy európai transznacionális vállalat tevékenysége következtében. Fordulhatok az Önök országának bíróságaihoz, ha nem vagyok uniós polgár vagy nem az EU-ban élek? Milyen feltételekkel érvényesíthetem a jogaim megsértése miatti igényt? Hol találok ezzel kapcsolatban további információkat?

Lásd az alábbi 4. szakaszt.

4. Nyújthatnak a nemzeti ombudsman-intézmények, az egyenlőséggel foglalkozó szervek vagy emberi jogi szervezetek segítséget az európai transznacionális vállalatok által üzleti tevékenységek kapcsán, az Európai Unió területén kívül elkövetett emberi jogi visszaélések áldozatainak? Fordulhatok az Önök országának bíróságaihoz, ha nem vagyok uniós polgár vagy nem az EU-ban élek? Vannak az országban más állami szolgálatok (pl. munkaügyi vagy környezetvédelmi felügyelőség), amelyek kivizsgálhatják az ügyemet? Hova forduljak a jogaimmal kapcsolatos tájékoztatásért?

Más tagállamokhoz hasonlóan a nemzetközi joghatóságot nagyrészt a „Brüsszel 1a. rendelet” (az 1215/2012/EK rendelet) határozza meg. Ez a felperes lakóhelyétől és/vagy állampolgárságától függetlenül lehetővé teszi kereset benyújtását – különösen ha a vállalkozás (vagy fióktelepének) bejegyzett székhelye Ausztriában van. A rendelet 7. cikke említ más joghatósági okokat. Jelentőséggel bírhat az a hely, ahol a kárt okozó esemény bekövetkezett, vagy ahol a szerződéses kötelezettséget teljesíteni kellett volna.

Ha a Brüsszel 1a. rendelet vagy a 2007. évi Luganói Egyezmény (a polgári és kereskedelmi ügyekben a joghatóságról, valamint a határozatok elismeréséről és végrehajtásáról szóló egyezmény) nem alkalmazható, a nemzetközi joghatóságot mindig a bíróságok joghatóságáról szóló törvény (*Jurisdiktionsnorm* – JN) 27a. szakasza alapozza meg, ha egy osztrák bíróság rendelkezik területi joghatósággal. A JN 92a. szakasza szerinti károkozás esetében a kizárólagos joghatósági ok azon a helyen alapul, ahol a károkozó magatartás történt. Mindazonáltal más joghatóságok is szóba jöhetnek, például a JN 88. szakasza szerint az elkövetés helye, vagy a JN 99. cikke értelmében az ingatlan fekvése.

5. Kötelezi ez az ország az európai transznacionális vállalatokat az üzleti tevékenységük kapcsán elkövetett jogsértések rendezését célzó panasztételi mechanizmusok vagy közvetítői szolgáltatások létrehozására? Az Európai Unió területén kívül elkövetett jogsértésekre is érvényesek ezek a kötelezettségek? Ki a felelős e panaszkezelési mechanizmusok vagy közvetítői szolgáltatások nyomon követéséért? Rendelkezésre állnak az e mechanizmusok és szolgáltatások működéséről tájékoztatást adó nyilvános jelentések? + 6. Vannak különleges jogaim, ha üzleti tevékenységek kapcsán elkövetett emberi jogi visszaélések veszélyeztetett áldozata vagyok? Milyen feltételek mellett vehetek igénybe költségmentességet? Milyen költségeket fedez a költségmentesség? Kaphatok-e költségmentességet az uniós polgárokkal azonos feltételek mellett, ha nem vagyok uniós polgár vagy nem az EU-ban élek?

A költségmentesség megadása nem kapcsolódik az osztrák állampolgársághoz vagy az uniós polgársághoz.

A költségmentesség célja, hogy minden peres fél egyéni anyagi helyzetétől függetlenül érvényesíthesse polgári jogi jogait, vagy a bíróság előtt jogait megvédhesse. A jogvita lefolytatásából származó költségek nem akadályozhatják a követelések érvényesítését vagy a személy védekezését, még akkor sem, ha az adott személynek elegendő saját forrással nem rendelkezik. A költségmentesség megadása lehetőségének célja az egyének között anyagi helyzetükből adódó különbségek megszüntetése, és nemcsak az egyenlőség elvének, hanem az EJE 6. cikkének (1) bekezdéséből fakadó, az igazságszolgáltatáshoz való szabad és akadálytalan hozzáféréshez való jog érvényesülésének lehetővé tétele, és az igazságszolgáltatáshoz mindenki számára egyenlő hozzáférés biztosítása.

A bírósági eljárásban részt vevő, költségmentességben részesülő fél azonban csak időlegesen mentesül saját jogi költségei megfizetésének kötelezettsége alól. Az ellenérdekű felet az ideiglenes mentesség nem illeti meg.

A bíróság csak abban az esetben ad költségmentességet a feleknek, ha az eljárás lefolytatása egyébként szükséges létfenntartásukat veszélyeztetné. A tervezett jogi lépés vagy védekezés nem lehet nyilvánvalóan indokolatlan vagy hiábavaló ahhoz, hogy a költségmentesség nyújtásának lehetősége egyáltalán fennálljon.

A „szükséges létfenntartás” azokat az erőforrásokat jelenti, amelyekre a félnek szerény életszínvonalon szüksége van saját maga és minden olyan családtagja számára, akinek eltartásáért felelős. A szükséges létfenntartás az „alapvető” és a „megfelelő” létfenntartás között húzódik. A keresőtevékenységet folytató személy átlagos statisztikai jövedelme és a létminimum közötti összeg. A nemzetközi ügyekben a tartózkodási helyen uralkodó körülmények határozzák meg, hogy mi szükséges a szerény életszínvonalhoz.

Az osztrák polgári perrendtartás 64. szakasza felsorolja azokat a tételeket, amelyekre költségmentesség vonatkozhat.

Bizonyos feltételek mellett lehetséges, hogy a nem osztrák felpereseknek biztosítékot kell nyújtaniuk a polgári perrendtartás 57. §-a szerint, ami azt jelenti, hogy az alperes számára biztosítékot kell nyújtani az eljárás költségeire, ha az alperes ezt kéri. Számos kétoldalú megállapodás azonban az ilyen biztosítási rendelkezések kizárásáról rendelkezik. Ezenkívül a költségmentesség keretében is lehetséges a perköltség-biztosíték adása alóli mentesülés (Ptk. 64. § (1) bekezdés 2. pont).

Az Ausztria által megkötött kétoldalú megállapodások elérhetők az Európai és Nemzetközi Ügyek Minisztériumának honlapján:

[Bilaterale Staatsverträge – BMEIA, Außenministerium Österreich.](#)

Utolsó frissítés: 22/11/2023

E lap nemzeti nyelvű változatát az adott tagállam tartja fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Az Európai Bizottság nem vállal semmifajta felelősséget az e dokumentumban szereplő vagy abban hivatkozott információk vagy adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.